ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

2008/2184(INI)

13.2.2009

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ για το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών
(2008/(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Monica Frassoni

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να δοθεί προσοχή στο σχέδιο ενδιάμεσης έκθεσης για τη "Συγκριτική μελέτη σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών", που εκπόνησε η Υπηρεσία Δράσης Ευρωπαίων Πολιτών (ECAS) κατ' ανάθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων,

1. σημειώνει ότι διάφορες διατάξεις στη νομοθεσία των περισσοτέρων κρατών μελών είναι αντίθετες με το γράμμα και το πνεύμα της οδηγίας, υπονομεύοντας το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας καθώς και το δικαίωμα στην ιθαγένεια της ΕΕ, και ότι οι πρακτικές που εφαρμόζουν οι εθνικές διοικήσεις πολύ συχνά παρεμποδίζουν τους πολίτες σε μεγάλο βαθμό να ασκούν τα δικαιώματά τους·

2. σημειώνει με απογοήτευση ότι μόνο στην Κύπρο, την Ελλάδα, τη Φινλανδία, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, την Πορτογαλία και την Ισπανία είναι ικανοποιητική η μεταφορά της οδηγίας·

3. επισημαίνει ότι αυτό καταδεικνύει ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να διασφαλίσει τη συνεκτική και έγκαιρη τήρηση της οδηγίας από τα κράτη μέλη και να χειριστεί το μεγάλο αριθμό των καταγγελιών των πολιτών σε σχέση με την εφαρμογή της οδηγίας· καλεί την Επιτροπή να επεξεργαστεί μια συνεκτική, αποτελεσματική και διαφανή πολιτική που θα εγγυάται την εφαρμογή του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και να υποβάλει τα σχετικά μέτρα στο Κοινοβούλιο· θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκές προσωπικό και επαρκείς δημοσιονομικούς πόρους για τη μεταφορά και εφαρμογή της οδηγίας, πράγμα που παρεμποδίζει σε μεγάλο βαθμό την Επιτροπή να παρακολουθεί αξιόπιστα την εφαρμογή της οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη και, συνεπώς, να διασφαλίζει την ενότητα του δικαίου σε ένα τομέα ζωτικής σημασίας για τους πολίτες της ΕΕ·

4. σημειώνει ότι η μη ορθή εφαρμογή της οδηγίας από τα κράτη μέλη επιτάσσει να μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης των πλέον προβληματικών διατάξεων, δηλαδή το δικαίωμα εισόδου και διαμονής των μελών της οικογένειας που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και η απαίτηση οι πολίτες της ΕΕ, μαζί με τις αιτήσεις για άδεια διαμονής, να υποβάλλουν πρόσθετα έγγραφα που δεν προβλέπονται στην οδηγία·

5. διαπιστώνει ότι οι διοικητικές πρακτικές που δεν είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό αρνητικά τα δικαιώματα των πολιτών· επισημαίνει, χάριν παραδείγματος, την εκτεταμένη χρήση διαφορετικών εγγράφων πιστοποίησης της ταυτότητας και της διαμονής στα κράτη μέλη, πράγμα το οποίο έχει καταστήσει την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας περίπλοκη και επαχθή για τους πολίτες της ΕΕ· τονίζει ότι στους πολίτες της ΕΕ στην Ισπανία χορηγείται, εκτός από το πιστοποιητικό εγγραφής, ένας αριθμός ταυτότητας αλλοδαπού, ο οποίος είναι απαραίτητος προκειμένου κανείς να εργαστεί ή να εγγραφεί στο ισπανικό σύστημα

κοινωνικής ασφάλισης· ότι και στη Γαλλία απαιτείται, εκτός από το πιστοποιητικό εγγραφής, ένας ασαφής και εθελοντικός τίτλος διαμονής για τους πολίτες της Ένωσης και ότι σε ορισμένα κράτη μέλη όπως η Τσεχική Δημοκρατία, η Σουηδία και το Βέλγιο οι αρχές απαιτούν πρόσθετα έγγραφα προκειμένου να χορηγήσουν κάρτες διαμονής ή επιβάλλουν όρους που δεν περιλαμβάνονται στην οδηγία·

6. σημειώνει ότι η αρχή των "επαρκών πόρων" στα κράτη μέλη προκαλεί σύγχυση στους πολίτες της ΕΕ δεδομένου ότι η αρχή αυτή είναι συχνά ασαφώς διατυπωμένη στις εθνικές νομοθετικές διατάξεις σε όλα τα επίπεδα· τονίζει ότι αυτό προκαλεί βαθιά ανησυχία, για παράδειγμα σε σχέση με την ιταλική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία οι πολίτες της ΕΕ οφείλουν να αποδεικνύουν ότι όντως διαθέτουν επαρκείς πόρους·

7. σημειώνει ότι η κατάσταση των καταγεγραμμένων συντρόφων που τυγχάνουν των ευεργετημάτων της οδηγίας δεν είναι πάντοτε σαφής, σε εκείνες ιδίως τις χώρες που δεν έχουν αναγνωρίσει την καταχωρημένη συμβίωση· ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθήσει με προσοχή τη σημαντική αυτή πτυχή της οδηγίας·

8. σημειώνει ότι τα νομικά και διοικητικά εμπόδια που πλήττουν τα μέλη της οικογένειας πολιτών τρίτων χωρών είναι εξαιρετικά προβληματικά· τονίζει ότι η νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου δεν επιτρέπει, κατά παράβαση της οδηγίας, σε μέλη της οικογένειας από τρίτες χώρες που διαθέτουν κάρτα διαμονής η οποία έχει εκδοθεί από άλλη χώρα να εισέλθουν στη χώρα χωρίς θεώρηση και ότι οι διοικητικές διαδικασίες στο Ηνωμένο Βασίλειο συνεπάγονται μεγάλες καθυστερήσεις και υποβολή σωρείας δικαιολογητικών στο πλαίσιο της επεξεργασίας των αιτήσεων για τη χορήγηση καρτών διαμονής στα μέλη της οικογένειας υπηκόων τρίτων χωρών, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται σε μεγάλο βαθμό η άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας· εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι στην Εσθονία οι υπήκοοι τρίτων χωρών αντιμετωπίζουν προβλήματα στην προσπάθειά τους να εισέλθουν στη χώρα με κάρτα διαμονής που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος και ότι τα μέλη της οικογένειας υπηκόων τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης καλούνται να καταβάλουν τέλη θεώρησης· επισημαίνει ότι στην Ιταλία ένας πολίτης τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση για την επανένωση με την οικογένειά του πρέπει να αποδείξει τη νομιμότητα της προέλευσης των οικονομικών του πόρων, το ύψος των οποίων δεν επιτρέπεται να υπολείπεται των ετήσιων κοινωνικών παροχών·

9. υπενθυμίζει ότι οι εξαιρέσεις για λόγους δημόσιας τάξης δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση οικονομικών σκοπών ή για την εφαρμογή γενικών μέτρων πρόληψης· σημειώνει ότι η εσθονική και η ουγγρική νομοθεσία δεν περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στην απαγόρευση απέλασης για οικονομικούς λόγους και ότι η ουγγρική και η ρουμανική νομοθεσία δεν έχουν θεσπίσει παρόμοια απαγόρευση απέλασης λόγω ύπαρξης προηγούμενων ποινικών καταδικαστικών αποφάσεων και χάριν γενικών μέτρων πρόληψης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	12.2.2009
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 10 –: 5 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alin Lucian Antochi, Monica Frassoni, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Alain Lipietz, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Sharon Bowles, Mogens Camre, Brian Crowley, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Γεώργιος Παπαστάμκος